

Vlaams
Parlement

ingediend op **867** (2015-2016) – Nr. 2
18 juni 2018 (2017-2018)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Jan Bertels

over de conceptnota voor nieuwe regelgeving

van Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy en
Jenne De Potter

**betreffende een gemoderniseerd systeem
van erfbelasting**

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 867** (2015-2016) – Nr. 1: Conceptnota voor nieuwe regelgeving
- 1520** (2017-2018) – Nr. 1: Verslag van de hoorzittingen
- 1584** (2017-2018) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
 - Nr. 3: Verslag

INHOUD

1. Vergadering van 8 november 2016: toelichting door Katrien Schryvers	4
1.1. Duiding.....	4
1.2. Nood aan modernisering	4
1.3. Belangrijkste principes voor modernisering	5
1.4. Recente wijzigingen.....	5
1.5. Voorstellen voor nieuwe regelgeving	5
2. Vergaderingen van 22 mei, 29 mei en 12 juni 2018.....	6
Bijlage: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op dinsdag 8 november 2016 en 22, 29 mei en 12 juni 2018 de conceptnota voor nieuwe regelgeving van Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy en Jenne De Potter (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 867/1).

De klassieke procedure inzake de behandeling van een conceptnota werd doorkruist door de goedkeuring door de Kamer van Volksvertegenwoordigers van de wet van 31 juli 2017 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de erfenissen en de giften betreft en tot wijziging van diverse andere bepalingen ter zake. Deze wet hervormt het erfrecht fundamenteel en treedt in werking op 1 september 2018.

Door de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting werden daarom, ter voorbereiding van de behandeling van het Vlaamse ontwerp van decreet, in februari 2018 hoorzittingen georganiseerd met een aantal fiscale experts om de impact van deze federale hervorming van het erfrecht op het Vlaamse beleid correct in te schatten. Het verslag van deze hoorzittingen werd gepubliceerd als *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1520/1.

Vanaf 22 mei 2018 besprak de commissie deze conceptnota dan ook in samenhang met het ontwerp van decreet tot modernisering van de erf- en schenkbelasting, aangepast aan het nieuwe erfrecht (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1584/1). De bespreking vanaf 22 mei 2018 vindt men in het verslag *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1584/3. De onderhandelingen binnen de Vlaamse Regering over de hervorming van de erfbelasting hadden inmiddels immers geleid tot een ontwerp van decreet waardoor de aandacht van de conceptnota in de praktijk verschoof naar het ontwerp van decreet.

Katrien Schryvers, eerste indiener, stelt de conceptnota voor aan de hand van een presentatie die te vinden is op de [dossierpagina](http://www.vlaamsparlement.be) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Vergadering van 8 november 2016: toelichting door Katrien Schryvers

1.1. Duiding

Nu Vlaanderen volledig bevoegd is, moet het de kans grijpen om de zo belangrijke erfbelasting te verbeteren, aldus *Katrien Schryvers*. Heel wat bepalingen zijn ondertussen opgenomen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit en de naam is al gewijzigd van 'successierechten' in 'erfbelastingen'.

1.2. Nood aan modernisering

Omdat erfbelastingen een belangrijke inkomstenbron voor Vlaanderen zijn, moeten wijzigingen omzichtig gebeuren. De huidige regelgeving is echter niet aangepast aan de moderne samenleving met haar stijgende levensverwachting en gezinsverdunning. Ook de meer diverse samenlevingsvormen, zoals bijvoorbeeld nieuw samengestelde gezinnen, stellen nieuwe uitdagingen zoals de gelijke behandeling van alle kinderen. Ook de stijgende vastgoedprijzen beïnvloeden de erfbelastingen. Enkele onderdelen van het huidige systeem worden als onrechtvaardig ervaren. Ook worden er steeds meer constructies opgezet om de regelgeving te ontwijken.

Het Vlaams Parlement keurde op 8 juli 2010 een resolutie goed van Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Griet Smaers, Kris Van Dijck, Jan Peumans, Peter Vanvelthoven en John Crombez betreffende de oprichting van een studietoelichting Gewestbelastingen in verband met successie, schenkingen en onroerende goederen (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 480/3). Die studietoelichting

kreeg de opdracht de anomalieën in kaart te brengen. De commissie produceerde een lijvig document. Dat leidde niet tot wettelijke aanpassingen, omdat de budgettaire consequenties te groot waren, maar ook omdat het aangewezen leek te wachten tot Vlaanderen vanaf 1 januari 2015 volledig bevoegd zou worden voor erfbelastingen, inclusief schenkbelastingen.

In het regeerakkoord staat dat de regering, “na de overname van de dienst en met aandacht voor federale wijzigingen aan het erfrecht, zal onderzoeken hoe de successierechten te moderniseren en af te stemmen op hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij we het familiale aspect in aanmerking blijven nemen.”.

De beleidsnota Financiën 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 150/1) herneemt dat voornemen. Ook het federale beleidsniveau plant een hervorming van het erfrecht. Een belangrijk aspect daarvan, met gevolgen voor de geërfde bedragen, is hoe de reserve zal worden ingeperkt.

1.3. Belangrijkste principes voor modernisering

CD&V schuift enkele principes voor modernisering naar voren. De partij vindt een eenvoudige, duidelijke en transparante regelgeving nodig. De druk om een fiscale constructie uit te werken, moet zo klein mogelijk zijn. CD&V houdt vast aan de familiale solidariteit, hecht belang aan juridisch vastgestelde banden en wil het gezin juridisch goed beschermen. Voorts wil ze niet blind zijn voor de interactie tussen erf- en schenkbelastingen. Zo zorgt een daling van de tarieven ervoor dat het aantal schenkingen verhoogt, wat repercussies heeft op de ontvangsten uit de erfrechten. De budgettaire implicaties moeten goed uitgekiend worden. De lasten moeten billijk en evenwichtig gespreid worden.

1.4. Recente wijzigingen

De vorige regeerperiode bracht geen omvattende hervorming, maar wel wijzigingen die enkele anomalieën of onrechtvaardigheden hebben weggewerkt: het opheffen van het onderscheid tussen publiek- en privaatrechtelijke goede doelen; het vrijstellen van belasting van de wettelijke terugkeer; de gelijkstelling van de stief- en zorgkinderen met natuurlijke kinderen voor wat betreft schenkingen; de vereenvoudiging en vermindering van de tarieven voor de schenking van onroerende goederen; de voetvrijstelling voor personen met een handicap voor wat betreft schenkbelasting.

1.5. Voorstellen voor nieuwe regelgeving

De nota heeft het bewust niet over de tarieven. CD&V vindt wel dat er iets moet gedaan worden aan de hoge erftarieven in de zijlijn, maar dat hoort thuis in een visie op het totale budgettaire kader.

In de conceptnota doet CD&V wel enkele concrete voorstellen voor nieuwe regelgeving.

Als ouders beslissen stief-, zorg- of adoptiekinderen te laten erven, zijn die gelijkgesteld met de natuurlijke kinderen. CD&V stelt voor om stief-, zorg- en adoptiekleinkinderen op een gelijke manier te laten erven als natuurlijke kleinkinderen.

De partij wil ook stiefbroers en -zussen erfrechtelijk gelijkstellen met natuurlijke broers en zussen.

Het decreet houdende de organisatie van pleegzorg moedigt pleegzorg voor volwassenen met een beperking aan. In het huidige erfrecht kan een pleegkind

enkel gelijkgesteld worden met een natuurlijk kind als de zorgrelatie heeft bestaan vóór de leeftijd van eenentwintig jaar. CD&V stelt voor die leeftijdsgrens te schrappen. Ouders van een kind met een handicap kunnen zijn erfdeel inbrengen in een private stichting zodat de middelen na hun overlijden beheerd worden door perso(o)n(en) die zij vertrouwen. De inbrengrechten zijn hoger dan de erfbelastingen. CD&V stelt voor deze gelijk te schakelen.

Voorts stelt de conceptnota een alternatief voor de erfenissprong voor. Met die erfenissprong kan een kind zijn volledige erfdeel binnen het jaar verwerpen in het voordeel van zijn eigen kinderen. CD&V wil het mogelijk maken dat erfgenamen binnen het jaar na het openvallen van de nalatenschap het geheel of een deel van de nalatenschap fiscaal kosteloos doorgeven aan hun kinderen. Dat geeft de erfgenaam meer beschikkingsvrijheid.

Met de plaatsvervulling kunnen kinderen van broers of zussen juridisch erfrechtelijk in de plaats treden van de overleden broer of zus, maar niet successierechtelijk, dus niet voor de erfbelasting. In de vorige regeerperiode rezen er door parlementaire vragen van de spreker heel wat discussies tussen de minister, de fiscus en het notariaat. Conclusie bleef dat er een juridische plaatsvervulling was maar geen successierechtelijke. Dat wordt als een grove onrechtvaardigheid ervaren. CD&V wil bij plaatsvervulling de tarieven hanteren die gelden voor broers en zussen.

Voor een grote hervorming zijn simulaties nodig. Nu is echter niet bekend hoe vaak de erfenissprong wordt toegepast, hoe vaak er bij plaatsvervulling wordt geërfd enzovoort. Daarom vraagt Katrien Schryvers het nodige te doen om statistische en macro-economische gegevens te verzamelen, zoals het Vlaams Parlement ook al deed in de resolutie van 2010.

2. Vergaderingen van 22 mei, 29 mei en 12 juni 2018

De bespreking vanaf 22 mei 2018 vindt men in het verslag van het ontwerp van decreet tot modernisering van de erf- en schenkbelasting, aangepast aan het nieuwe erfrecht (Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1584/3).

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Jan BERTELS,
verslaggever